

PRAVNA REGULATIVA ZA KORIŠĆENJE IPA FONDOVA U CRNOJ GORI

Crna Gora uvođenjem Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) učestvuje u raspodjeli evropskih fondova, na jedinstven način, sa ostalim državama zapadnog Balkana. Imajući u vidu da Crna Gora ima status potencijalnog kandidata, potrebno je istaći da joj je omogućeno učestvovanje u prve dvije komponente IPA-e:

- *Podrška tranziciji i jačanje institucija i*
- *Regionalna i prekogranična saradnja.*

Sredstva su namjenjena za povećanje stepena usklađenosti sa *acquis-em*, infrastrukturne projekte, saradnju sa državama u regionu, kao i na stvaranje polazne osnove za korišćenje komponenti dostupnih nakon sticanja statusa kandidata (Regionalni razvoj, Razvoj ljudskih resursa, Ruralni razvoj).

Pravila kojima se reguliše korišćenje evropskih fondova su definisana sljedećim dokumentima:

- Uredba Savjeta (EZ, Euratom) br. 1605/2002. od 25. juna 2002. o finansijskoj uredbi koja se primjenjuje na zajednički budžet Evropskih zajednica;
- Uredba Savjeta (EZ) br. 1085/2006 o uspostavljanju Instrumenta za pretpristupnu pomoć;
- Uredba Komisije za sprovođenje Uredbe Savjeta br. 1085/2006 (IPA implementaciona Uredba);
- Okvirni sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori u okviru sprovođenja instrumenta pretpristupne pomoći, koji je potpisan 15.11.2007. godine.
- Zakon o ratifikaciji pomenutog Sporazuma je u crnogorskoj skupštini ratifikovan 26.12.2008. godine, a objavljen u Služenom listu 10. januara 2008. godine, a stupio na snagu 18. januara 2008. godine.

Imajući u vidu ulogu Evropske agencije za rekonstrukciju u procesu ugovaranja, raspisivanja tendera i javnih nabavki, u Crnoj Gori je na snazi Centralizovani implementacioni sistem. U svim zemljama koje pretenduju na članstvo u Evropskoj uniji, naglašava se važnost pripreme za preuzimanje vlasništva nad upravljanjem programima koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije.

Samim procesom se dolazi do institucionalnog jačanja države, a dobijanje akreditacije tj. "zelenog svijetla" od strane Evropske komisije, predstavlja odraz povjerenja Evropske komisije u uspostavljeni sistem. Time bi se u budućnosti, kada Crna Gora postane članica EU, obezbijedilo uspješno korišćenje strukturnih i kohezionih fondova. Osnovni uslov za prelazak na tzv. Decentralizovani implementacioni sistem (u daljem tekstu: DIS) je izgradnja kapaciteta i osnivanje struktura čije je formiranje propisano aktima kojima se reguliše IPA, kao i Okvirnim sporazumom. Uspostavljanjem DIS-a, država korisnica IPA fondova postaje vlasnik cjelokupnog procesa upravljanja pomoći.